

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp
Mevrouw mr. A. de Vries
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 10 februari 2026

betreft Nadere vragen inzake EU-Mercosur verdrag

ons kenmerk 179816

Geachte mevrouw De Vries,

De leden van de commissies voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingshulp (BDO) en voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) hebben kennisgenomen van uw brief¹ van 15 december 2025, in reactie op de brief van de commissie van 5 december 2025 met vragen over de kabinetsappreciatie² over het voorstel voor Besluit van de Raad betreffende de sluiting van het EU-Mercosur akkoord.

Daarnaast hebben de leden van de commissies ook kennisgenomen van de kabinetsappreciatie over het voorstel voor een Verordening tot uitvoering van de bilaterale vrijwaringsclausule in de partnerschap- en interim-handelsovereenkomst EU-Mercosur met betrekking tot landbouwproducten.³ De leden van de fracties van **BBB**, **PvdD** en de **Fractie-Visseren-Hamakers** hebben naar aanleiding hiervan nog een aantal vragen en opmerkingen. De leden van de fractie van de **PVV** en het lid van de **Fractie-Beukering** sluiten zich graag aan bij de vragen van de leden van de BBB-fractie.

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

De leden van de BBB-fractie hebben kennisgenomen van de beantwoording van hun eerdere vragen over het EU-Mercosur-akkoord. De beantwoording roept bij deze leden op meerdere punten nadere vragen op, met name waar het gaat om de afdwingbaarheid van afspraken, de handhaafbaarheid van veiligheids- en duurzaamheidsmaatregelen en de gevolgen voor Nederlandse boeren en voedselveiligheid. Daarnaast zijn deze leden verontrust over recente publieke uitspraken van de president de heer Rubén Ramírez van de Mercosur-landen waaruit blijkt dat afgesproken veiligheidsmaatregelen mogelijk niet zullen worden nageleefd. De leden van de BBB-fractie achten het daarom noodzakelijk om de regering hierover nadere en expliciete duidelijkheid te vragen.

Gelijk speelveld en productiestandaarden

¹ Zie verslag schriftelijk overleg: *Kamerstukken I*, 2025-2026, 31985, E.

² *Kamerstukken II*, 2025-2026, 31985, nr. 107.

³ COM(2025)639 NL, zie ook dossier E260001 op www.europapoort.nl

datum 10 februari 2026

ons kenmerk 179816

blad 2

1. U stelt dat productiestandaarden onder het 'right to regulate' vallen en dus per land verschillen.⁴ Erkent u daarmee impliciet dat er géén gelijk speelveld bestaat, en zo ja, waarom acht u dat acceptabel voor sectoren die binnen de EU wél aan vergaande regels moeten voldoen?
2. U noemt alleen voor eieren expliciete gelijkwaardigheidseisen voor dierenwelzijn. Waarom ontbreken vergelijkbare harde voorwaarden voor rundvlees en pluimveevlees, juist de sectoren die volgens uw eigen analyse het meest onder druk komen te staan?
3. Kunt u concreet aangeven welke productiestandaarden de afgelopen vijf jaar daadwerkelijk zijn "gelijkgetrokken" via eerdere handelsdialogen, en op basis waarvan u verwacht dat dit in het Mercosur-kader wél effectief zal zijn?

Controle, handhaving en capaciteit

4. U geeft aan dat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) extra capaciteit pas opschaaft ná melding door de sector.⁵ Acht u dit een robuust controlesysteem of erkent u dat hiermee een reactief in plaats van preventief toezichtregime ontstaat?
5. Kunt u garanderen dat extra NVWA-kosten niet (direct of indirect) worden doorberekend aan Nederlandse boeren en verwerkers, bijvoorbeeld via hogere heffingen of vertragingen in inspecties?
6. U noemt lage afkeurpercentages bij huidige import. Waarom acht u deze cijfers representatief voor de toekomst, terwijl het akkoord juist beoogt de handelsvolumes substantieel te vergroten?

Vrijwaringsmaatregelen en marktverstoring

7. U verwijst naar aangescherpte vrijwaringsmaatregelen.⁶ Kunt u concreet maken binnen welke termijn deze maatregelen daadwerkelijk kunnen worden ingezet nadat marktverstoring optreedt?
8. Wie bepaalt in de praktijk wanneer sprake is van 'ernstige marktverstoring', en hoe wordt voorkomen dat dit oordeel pas wordt geveld als bedrijven al structurele schade hebben geleden?
9. Is het kabinet bereid zich in te zetten voor automatische vrijwaringstriggers bij overschrijding van quota, in plaats van discretionaire besluitvorming achteraf?

Duurzaamheid en ontbossing

10. U stelt dat duurzaamheidsbepalingen 'bindend en afdwingbaar' zijn, maar noemt uitsluitend expertpanels zonder sancties.⁷ Acht u dit een geloofwaardig handhavingsinstrument bij structurele ontbossing?

⁴ Kamerstukken I, 2025-2026, 31985, E, p. 6.

⁵ Idem, p. 7.

⁶ Idem, p. 15.

⁷ Idem, p. 10.

datum 10 februari 2026

ons kenmerk 179816

blad 3

11. Kunt u aangeven hoe vaak in eerdere EU-handelsverdragen daadwerkelijk handelsvoordelen zijn opgeschort vanwege schending van duurzaamheidsafspraken?
12. Indien illegale ontbossing opnieuw toeneemt onder een volgende Braziliaanse regering, welke concrete stappen zal Nederland dan nemen, en binnen welke termijn?

Landbouw, voedselzekerheid en strategische autonomie

13. U stelt dat diversificatie van toeleveringsketens wenselijk is.⁸ Waarom geldt dit argument wel voor import, maar niet voor het behoud van voldoende Europese productiecapaciteit in kwetsbare sectoren zoals rundvlees?
14. Acht u het vanuit strategisch oogpunt wenselijk dat hoogwaardige eiwitproductie verder verschuift buiten Europa, terwijl geopolitieke spanningen toenemen?

Economische verdeling van lasten en baten

15. U erkent dat de baten vooral bij industrie en diensten terechtkomen en de lasten bij specifieke landbouwsectoren.⁹ Waarom acht u dit een aanvaardbare uitkomst, en welk compensatiemechanisme acht u passend voor getroffen boeren?
16. Is het kabinet bereid om, voorafgaand aan ratificatie, een actualisatie van de impactanalyse te laten uitvoeren waarin ook de recent aangekondigde vrijwaringsmaatregelen zijn meegenomen?

Democratische legitimiteit en parlementaire positie

17. U stelt dat er sprake is van volwaardige parlementaire betrokkenheid.¹⁰ Hoe verhoudt dit zich tot het feit dat de interim handelsovereenkomst buiten nationale parlementen om in werking kan treden?
18. Acht u het staatsrechtelijk wenselijk dat onomkeerbare handelsgevolgen optreden voordat de Eerste Kamer zich inhoudelijk kan uitspreken over het volledige akkoord?

Politieke afweging

19. Kunt u expliciet aangeven welk gewicht het kabinet heeft toegekend aan het verdienvermogen van boeren ten opzichte van geopolitieke en macro-economische belangen?
20. Tot slot: welke concrete 'rode lijnen' hanteert het kabinet nog, waarbij Nederland alsnog niet zou instemmen met (verdere) uitvoering van het Mercosur-akkoord?

De president van de Mercosur-landen, de heer Rubén Ramírez, heeft publiekelijk verklaard dat de Mercosur-landen zich niet zullen conformeren aan de afgesproken veiligheids- en beschermingsmaatregelen die samenhangen met het EU-Mercosur-akkoord.

21. Hoe weegt u deze expliciete uitspraak in het licht van uw eerdere toezeggingen dat het akkoord voldoende waarborgen bevat voor voedselveiligheid, milieu en eerlijke concurrentie,

⁸ Idem, blz. 9.

⁹ Idem, blz. 13.

¹⁰ Idem, blz. 12.

datum 10 februari 2026

ons kenmerk 179816

blad 4

en acht u het nog steeds verantwoord om in te stemmen met ratificatie zolang een van de hoogste politieke vertegenwoordigers van het EU-Mercosur akkoord openlijk aangeeft deze afspraken niet te zullen naleven?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdD-fractie

De leden van de Partij voor de Dieren fractie-hebben aanvullende vragen over de stand van zaken rond het EU-Mercosur akkoord.

1. Is het waar dat de Europese Commissie in afwijking van de wens van het Europees Parlement overweegt het EU-Mercosur akkoord informeel in werking te laten treden voor de officiële ratificatie? ¹¹
2. Welke gevolgen ziet u van inwerkingtreding van het EU-Mercosur akkoord in enigerlei vorm nog voordat de juridische analyse van het akkoord is gegeven door het Europees Hof van Justitie zoals gevraagd door het Europees parlement?
3. Kunt u aangeven hoe de Nederlandse afgevaardigde in de Europese Commissie zal stemmen wanneer het aankomt op informele inwerkingtreding voorafgaand aan ratificatie?
4. Bent u bereid toe te zeggen niet voor een dergelijke informele inwerkingtreding te zullen stemmen zonder daarover eerst het Nederlandse parlement opnieuw in de gelegenheid te stellen daarover haar mening te geven? Zo nee, waarom niet?

Vragen en opmerkingen van het lid van de Fractie-Visseren-Hamakers

Het lid van de Fractie-Visseren-Hamakers heeft met interesse kennisgenomen van de beantwoording van de vragen over het EU-Mercosur akkoord. Naar aanleiding van deze beantwoording heeft zij een aantal vervolgvragen.

1. Is het kabinet het met dit lid eens dat de invoering van het EU-Mercosur akkoord moet wachten totdat de rechters van het Europees Hof zich erover uitspreken?

Dit lid constateert dat de Bossenwet (EUDR) wordt afgezwakt in de EU waardoor handhaving onder het EU-Mercosur akkoord op ontbossing zo goed als afwezig is.

2. Is het kabinet bereid zich in te zetten voor een stevige bossenwet? Is het kabinet bereid zich in te zetten voor genoeg middelen voor de handhaving van de bossenwet?

Het lid van de Fractie-Visseren-Hamakers leest in een verslag van het schriftelijk overleg met de Tweede Kamer over het schenden van afspraken om ontbossing tegen te gaan: "onder het EU Single Entry Point kunnen klachten ingediend worden door Europese bedrijven of ngo's in geval van (vermeende) schending door de Mercosur-landen."¹²

3. Wat wordt concreet met deze klachten gedaan? Welke juridische gevolgen hebben deze klachten voor verdragspartijen die zich niet houden aan de afspraken om ontbossing tegen te gaan?

¹¹ David McHugh, 'EU Commission indicates it's ready to implement Mercosur trade deal despite parliament vote to delay', AP News, 23 januari 2026 <https://apnews.com/article/mercosur-trade-eu-ratification-b0f83cf6610d171de2aa4fabb5c10865>.

¹² Kamerstukken II, 2025-2026, 21501-32, nr. 1743, p. 60.

datum 10 februari 2026

ons kenmerk 179816

blad 5

In dit schriftelijk overleg leest zij over productiestandaarden dat de Commissie op 25 november jl. een "impactassessment is gelanceerd over gevaarlijke gewasbeschermingsmiddelen die via geïmporteerde producten de EU kunnen binnenkomen."¹³

4. Wanneer worden de resultaten van de impactassessment verwacht? Worden deze resultaten met de Eerste en Tweede Kamer gedeeld? Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet? Welke vervolgstappen kunnen genomen worden genomen naar aanleiding van het impactassessment? Bent u voornemens het standpunt met betrekking tot het EU-Mercosur akkoord te herzien als de uitkomsten van de impactassessment gevaren vormen voor natuur, milieu en dieren?

Het lid van de Fractie-Visseren-Hamakers leest vervolgens dat "er op het gebied van dierenwelzijn geen internationale afdwingbare normen bestaan. Het kabinet zet daarom – via de EU – in op zo hoog mogelijke standaarden voor dierenwelzijn?"¹⁴

5. Welke maatregelen neemt het kabinet concreet om zo hoog mogelijke standaarden voor dierenwelzijn te creëren? En wat zijn de standaarden precies die het kabinet hier als vereiste neemt, aangezien er "geen internationale afdwingbare normen zijn"? Is het kabinet bereid zich in Europa in te zetten voor internationaal afdwingbare normen voor dierenwelzijn?

Er wordt gesteld¹⁵ dat het aantal voedselveiligheidsaudits en controles verder wordt verhoogd.

6. Hoeveel audits en controles zullen er per product plaatsvinden in de productielanden? Wat gaat er precies gecontroleerd worden op productielocaties? Is daar een protocol voor beschikbaar en zo ja, kan dit protocol gedeeld worden? Wat gebeurt er als een productielocatie niet voldoet aan de eisen die de EU stelt op het gebied van Europese plant- en diergezondheidseisen en voedselveiligheidseisen? Krijgt deze productielocatie een verbod opgelegd om te importeren naar de EU? Zo ja, hoelang? Zo nee, waarom niet?

7. Hoe worden diergezondheidseisen op productielocaties precies beoordeeld en gemeten, aangezien er "geen internationale afdwingbare normen zijn"?

Het lid van de Fractie-Visseren-Hamakers leest dat "de Commissie heeft toegezegd het aantal controles en audits in derde landen te verhogen."¹⁶

8. Is de Commissie voornemens controles en audits structureel te verhogen? Of betreft dit slechts een incidentele verhoging?

Dit lid leest dat de NVWA aan de grens in de EU zelf controleert.¹⁷

9. Is er genoeg budget en capaciteit beschikbaar voor de NVWA om deze controles op een deugdelijke manier uit te voeren?

¹³ Idem, blz. 58.

¹⁴ Idem, blz. 59.

¹⁵ Idem, blz. 58.

¹⁶ Idem, blz. 59.

¹⁷ Ibidem.

datum 10 februari 2026

ons kenmerk 179816

blad 6

Zij leest verder dat “het kabinet zal de resultaten van deze audits en controles actief blijven monitoren.”¹⁸

10. Zijn de resultaten van de audits en controles publiekelijk beschikbaar? Waar ligt voor het kabinet de grens om actie te ondernemen als er misstanden worden geconstateerd in resultaten van de audits en controles?

11. Op pagina 61 van het voornoemde verslag schriftelijk overleg wordt geen antwoord gegeven op de vraag of het kabinet bereid is zich in te zetten voor een verlenging van effectieve beschermende maatregelen, vergelijkbaar met het sojamoratorium. Dit lid ontvangt alsnog graag een antwoord op de gestelde vraag.

De leden van de vaste commissies voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingshulp (BDO) en voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

Koen Petersen

Voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingshulp

Gert Jan Oplaat

Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

¹⁸ Ibidem.